

ATT TÄNKA PÅ

VID PLANERING OCH PLACERING AV KONCEPTFÖRSKOLA

SKL Kommentus Inköpscentrals Ramavtal förskolebyggnader 2020.11.25

ATT TÄNKA PÅ

VID PLANERING OCH PLACERING AV KONCEPTFÖRSKOLA

SYFTE

Detta dokument vänder sig till beställande fastighetsorganisationer/fastighetsbolag av konceptförskolor inom SKL Kommentus Inköpscentrals ramavtal för förskolebyggnader.

Dokumentet är tänkt som ett internt diskussionsstöd vid inledande planering av ny konceptförskola med exempel på vad som är bra att tänka på gällande val av tomt och byggnad och framförallt relationen mellan byggnad, tomt och närmiljö.

I de fall en ny förskola även innebär en ny eller ändrad detaljplan kan dokumentet ses som en del av ett stöd även i denna process. Till sist ges även en sammanfattning av de valmöjligheter och tillval som finns inom de olika konceptförskolorna.

INNEHÅLL

1. Tomtens förutsättning	s 3
2. Placering och angöring	s 4
2.1 Angöringssidan	s 5
2.2 Gårdssidan	s 7
3. Förskolegården (friytan)	s 8
4. Anpassa konceptförskolorna	s 10
4.1 Anpassning utvändigt	s 11
4.2 Anpassning invändigt	s 12
5. Bestämmelser och råd	s 13

Författad av Elin Drougge och Jonatan Blomgren, Niras Arkitekter, med stöd från Helén Örtegren och Kristina Isacson, SKR, på uppdrag av SKL Kommentus Inköpscentral.

Bild framsida: Boo Gårds Förskola, Nacka. AIX Arkitekter, foto Peder Lindblom

TOMTENS FÖRUTSÄTTNINGAR 1.

Precis som vid all annan nybyggnad, behöver många frågor som belysas och lösas innan en konceptförskola kan finnas på plats. För tomten finns en rad faktorer som påverkar dess lämplighet och användbarhet som plats för förskola.

DETALJPLAN

Arbetsprocessen och vilka frågor som blir aktuella, varierar naturligtvis beroende på situation, tilltänkt plats för förskolan, om området behöver detaljplaneläggas och så vidare.

Oavsett om förskolan kan beviljas bygglov med stöd av en gällande detaljplan eller om ett detaljplaneärende måste inledas för att pröva möjligheten att bygga en förskola, är det bra om dialogen med byggnadsnämndens förvaltning i kommunen inleds i ett mycket tidigt skede av processen.

Innebär den nya förskolan en ny eller ändrad detaljplan kommer de flesta av följande punkter vara del av kravställda utredningar i detaljplaneprocessen.

NATURVÄRDEN

- Finns det skyddade växt- och djurarter på tomten?
- Är tomten en spridningszon eller passage för vissa arter att förflytta sig?
- Finns det träd med kulturvärden, eller träd som är viktiga värdar för insekter?

KULTURHISTORISKA VÄRDEN

Finns det inom tomten eller för närområdet kulturhistoriska intressen? Byggnader och miljöer kan vara skyddade av t.ex. kommunal detaljplan, eller som Statligt byggnadsminne.

- Är tomten del av ett kulturhistorieklassat område och vilka krav eller begränsningar kan då finnas i val av byggnad och placering?
- Behöver en byggnad rivras för att göra plats för den nya förskolan, och har den i så fall kulturhistorisk klassning som gör den bevarandevärd?

TRAFIK

Det är viktigt att trafiken i närmiljön fungerar med en förskola.

- Hur är möjligheterna för lastbil och sopbil att angöra tomten utan backning? Ibland behövs åtgärder utanför tomten, tex ny vändplan.
- Hur påverkas närområdet av lastbilsleveranser, sopbil och föräldrar som lämnar och hämtar sina barn med bil?

MARK

- Är marken där förskolan planeras är fri från föroreningar eller behöver den saneras?
- Hur är tomtens topografi och höjdskillnader? Kommer entréer och gård kunna göras tillgängliga?
- Finns det ledningar i marken som behöver flyttas eller på annat sätt förhålla sig till?

LUFTFÖRORENINGAR OCH BULLER

Det finns miljökvalitetsnormer för luft och riktvärden för olika typer av buller. Dessa reglerar vilken luftkvalitet respektive vilka ljudnivåer som kan accepteras.

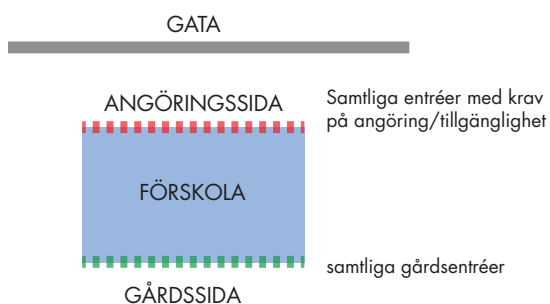
- Är tomten bullerutsatt? Kommer byggnad och friyta kunna uppfylla lagstadgade bullernivåer?
- Kan byggnaden i sig själv skapa förutsättningar för en god exteriör ljudmiljö eller krävs ytterligare åtgärder?

DAGVATTEN

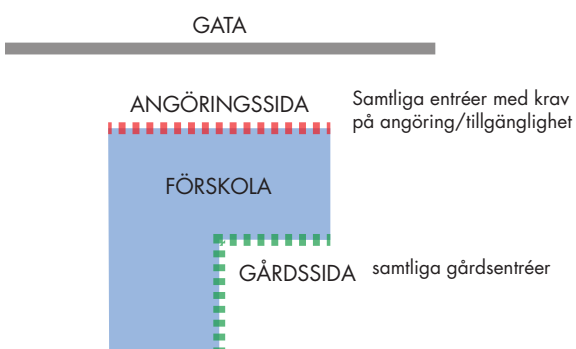
Dagvattenhanteringen är beroende av flera olika regelverk och det är upp till respektive kommun hur de tillämpar dem för att hantera lokalisering av bebyggelse och för att reglera de fysiska förutsättningarna för att hantera dagvattnet så att marken blir lämplig att använda för bebyggelse.

- Ska dagvatten tas om hand inom tomten och var finns i så fall utrymme för detta? I vissa fall finns befintliga dagvattenledningar som tomtens dagvatten kan anslutas till.
- Översvämmas tomten vid skyfall (s.k. hundraårsregn)? I så fall kan byggnaden t.ex. behöva höjas upp på sockel eller placeras på högre del av tomten. Detta kan medföra ramper som tar plats och ger problem att klara avstånd mellan angöring och entréer. (se s4, placering och angöring)

2. PLACERING OCH ANGÖRING

ANGÖRINGSSIDA OCH GÅRDSSIDA EXEMPEL 1

ANGÖRINGSSIDA OCH GÅRDSSIDA EXEMPEL 2

Placeringen av förskolan på tomten ska skapa bra flöden och samband och på bästa sätt ta tillvara tomten. Barn ska säkert och tillgängligt kunna ta sig till och från förskolan

ANGÖRINGSSIDA OCH GÅRDSSIDA

För att ramavtalets konceptförskolor ska vara användbara i så många lägen som möjligt följer alla vissa principer för angöring och placering av entréer. En princip är att alla konceptförskolor har en angöringssida och gårdssida, se exempel 1 och 2.

Angöringssida är den sida av byggnaden som placeras mot angöring/väg och där samtliga entréer placeras som har krav på angöring, dvs. varumottagning, köksentré och samtliga entréer med tillgänglighetskrav.

Gårdssida är den sida av byggnaden som är vänd mot gården/friytan och där entréer för barn och föräldrar (groventréer) placeras med direkt anslutning till förskolegården/friytan.

Inom dessa ramar har konceptförskolorna valt olika lösningar och vissa kommer att passa bättre än andra för en given tomt.

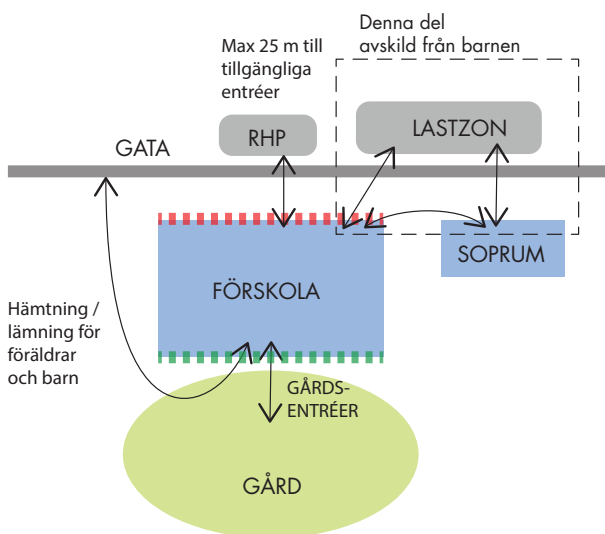
VAD MENAS MED TILLGÄNGLIG ENTRÉ?

Med tillgänglig entré avses de entréer i förskolekoncepten som i SKLs ramavtal har kravställts att vara tillgängliga enligt BBR.

I detta underlag menas att det är vägen mellan entré och angöringsplats ska uppfylla BBRs krav på tillgänglighet för entréer, exempelvis inte överstiga 25 meter eller ha för brant lutning. Vad gäller själva förskolebyggnadens utformning uppfyller ramavtalets alla konceptförskolor redan BBRs krav på tillgänglighet. Se BBR 3:122.

ATT TÄNKA PÅ

- Hur kan byggnadens placering på tomten bidra till en säker ankomst för barn och föräldrar?
- Behövs ny parkering, korttidsparkering eller cykelstall? Efterfrågas lösningar för laddning av elfordon (bilar, cyklar)? Vad har kommunen för riktlinjer gällande personal och besökares färdmedel?

ANGÖRING OCH ENTRÉER

RHP= Rörelsehindrad parkering, tidigare Handikapparkering

ANGÖRINGSSIDAN 2.1

Lastzon och Varumottag, Förskolan Humlan, Stockholm. Arkitekt: Niras Arkitekter. Landskapsarkitekt: Cedervall Arkitekter. Foto Sisab/Ingemar Edfalk

TILLGÄNGLIGA ENTRÉER

Förskolebyggnaden behöver placeras så att följande entréer blir tillgängliga:

- Entré för barn och föräldrar
- Entré för personal
- Entré för besökare

Beroende på konceptförskola kan det vara en gemensam entré eller uppdelad på flera olika entréer.

LASTZON, VARUMOTTAG

Varuleveranser och sophämtning behöver ske säkert och fränskilt ytor där barn vistas och där hämtning och lämning av barn sker. Lastzon placeras avgränsat från gård, avlämningsytor och parkeringar. Lastbil och sopbil bör kunna angöra utan backning, se figur sida 4.

MILJÖHUS

Ramavtalets konceptförskolor har inget miljöhus (soprum) utan behöver kompletteras med detta. Det kan vara en friliggande byggnad eller tillbyggnad. Miljöhuset ska ligga med sådant samband till lastzon och varumottag att det fungerar bra för både sophämtare och kökspersonal. Enligt riktlinjer från branschorganisationen Avfall Sverige ska dragväg mellan avfallsutrymme och uppställningsplats inte överstiga 10 meter.

ATT TÄNKA PÅ

- Utrymning ur förskolebyggnaden måste kunna ske till säker plats, avskild från t.ex. angöring, gata eller biltrafik. Detta är viktigt att tänka på i framförallt de tvåvånings konceptförskolor som har utrymningstrappor.
- Snöfri tillgänglighet för lämning och hämtning av varor.
- Hur ordnas förvaring av varuburar och lastpallar?
- Tänk på placering av tank för fettavskiljaren (och eventuellt matavfall) samt tömningsplats för denna.
- Tillkommer det till konceptförskolan utvändiga kylaggregat som behöver utrymme? Hur kan de placeras och tas om hand för att inte vara i vägen eller störa estetiskt.

Personalentré, Glavsforden Förskola, Stockholm. Arkitekt: Niras Arkitekter. Landskapsarkitekt: AFRY.

2.1 ANGÖRINGSSIDAN

ANGÖRING PÅ GATA ELLER TOMT?

Ska parkering och lastzon lösas på fastigheten eller på gatan? Det kan vara lättare att planera en säker angöring och tillgängliga entréer med parkering och lastzon på fastigheten. Angöring längs gata kan även hindras eller försvåras av tex korsning, infart, eller att angöringsgatan är smal eller enkelriktad.

FRIYTA GÅR FÖRE BILAR

Dock är det på små fastigheter ofta svårt att samtidigt skapa friyta med tillräcklig storlek, variation och kvalitet. Angöring längs gata kan då vara den bästa helhetslösningen. I fall där parkering och förskolans friyta står i konflikt med varandra ska, enligt Plan- och Bygglagen, friyta ha företräde. Företrädet påverkar rekommendationer i översiktsplaneringen, överväganden i detaljplaneringen och bygglovgranskningen.

För verksamhetens ändamål är friytan för barnen viktigast, vilket innebär att andra funktioner får anpassas till det. Gatumarken kan till exempel genom trafikregleringar göras mer tillgänglig för just verksamhetens behov av parkering, angöring och lastning och lossning. På så sätt kan friytor säkras för lek och utevistelse.

RÄDDNINGSFORDON

Enligt lag ska förskolebyggnaden ska vara åtkomlig för räddningsinsatser och det ska finnas uppställningsplats för räddningsfordon, tex brandbil. (BFS 2011:26, BBR 5:72)

Varumottag och vidbyggt miljöhus. Glavsforden Förskola, Stockholm. Arkitekt: Niras Arkitekter. Landskapsarkitekt: AFRY. Foto Linus Flodin

PLAN- OCH BYGGLAG (2010:900) 8 KAP 9 §:

”Om tomten ska bebyggas med byggnadsverk som innehåller en eller flera bostäder eller lokaler för fritidshem, förskola, skola eller annan jämförlig verksamhet, ska det på tomten eller i närheten av den finnas tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och utevistelse. Om det inte finns tillräckliga utrymmen för att ordna både friyta och parkering enligt första stycket 4, ska man i första hand ordna friyta.”

LÄS MER:

Boverkets handbok för PBL: PBL Kunskapsbanken under kapitlet Friyta går före bilar:

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/detaljplan/temadelar-detaljplan/barn-och-ungas-utemiljoer/friyta-gar-fore-bilar/>

GÅRDSSIDA OCH GÅRDSENTRÉ

Den dagliga entrén till förskolan för barn och föräldrar sker vanligtvis via gården till gårdsentréerna (groventréerna).

Barnen spenderar stor del av sin dag utomhus och avlämning och hämtning sker ibland under den mörka delen av dagen. Barns och föräldrars entré till förskoletomten ska placeras säkert både ur trafiksynpunkt och i förhållande till varumottagning och lastzon.

Framförallt om gårdsentrén är mot en bilväg kan säkerheten ökas med en entrésluss, (en grind från gatan in till en liten förgård och vidare därifrån ytterligare en grind in till förskolegården.)

Med barnvagnsparkering i entréslussen kan föräldrar ha uppsikt över sina barn medan de hämtar barnvagn eller cykel. Parkering för barnvagnar mm bör även vara avskild från förskolegården/friytan för att barn inte ska komma åt barnvagnarna och saker som kan ligga däri. Barnvagnsparkeringen bör vara under tak och med möjlighet att låsa fast barnvagnar.

VAD MENAS MED FRIYTA?

Friyta är ett begrepp som används i Plan- och Bygglagen och som av Boverket definieras enligt följande:

Friyta för lek och utevistelse som begrepp omfattar den yta som barnen kan använda på egen hand vid sin utevistelse. En friyta är ytan som går att leka på och som är tillgänglig för barnen i huvudsak under skoltid men även i viss mån på fritiden. Förrådsbyggnader, bil- och cykelparkering samt ytor för lastning och lossning är otillgängliga för barnen och ingår därmed inte i friytan för lek och utevistelse.

<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/krav-pa-byggnadsverk-tomter-mm/krav-pa-tomter/friyta-for-lek-och-utevistelse-for-forskolor-och-skolor/>

ATT TÄNKA PÅ

- Finns behov och möjlighet att anlägga en infart till förskolans gård för servicefordon för att underlätta löpande markskötsel med exempelvis snöröjning och byte av sand i sandlådorna? I så fall behöver hänsyn tas till detta vid dimensionering för fordon vid anläggning av gårdens ytbeläggning.

Förskolan Humlan, Stockholm. Arkitekt: Niras Arkitekter. Landskapsarkitekt: Cedervall Arkitekter. Foto Sisab/Ingemar Edfalk

Parkering för barnvagnar avskild från friytan. Förskolan Bokkammaren, Stockholm.

Stor grind till förskolegården för underhållningsfordon. Förskolan Blomsterkungen, Stockholm.

3. FÖRSKOLEGÅRDEN

“Barn och unga tar plats. De behöver utrymme att pröva sina kroppar, sitt mod och sina sociala förmågor. Barn och unga söker sig till utemiljöer som erbjuder fysiska utmaningar och kompiskontakter, som väcker deras engagemang och nyfikenhet.

-Boverket, Gör plats för barn och unga

TA TILLVARA TOMTENS KVALITÉER

Förskolegården är en viktig del vid inplaceringen och bör planeras och utformas tillsammans med landskapsarkitekt. Gården är förskolans uterum och ett lika viktigt pedagogisk verktyg som själva byggnaden. Valet av konceptförskola för en specifik tomt är en del i att möjliggöra en väl planerad och innehållsrik förskolegård.

Det är eftersträvansvärt att så långt som möjligt ta till vara tomtens och lekytans naturliga kvalitéer. Ett skogsparti har tex många fler dimensioner än konstgjorda ytor och kan fånga barnens intresse och upptäckarlust, bidra till motorisk träning och fysisk hälsa, samtidigt som det bevarar tomtens mikroklimat och ekosystem.

Några exempel på vid kvalitéer vid utformning av gården kan vara:

- ”Små rum” för enskild eller gemensam lek
- Öppna ytor för olika bollspel och gemensamma lekar
- Kuperat naturområde för motorisk träning
- En trädgård med odling, bärbuskar och fruktträd
- Lummiga platser för återhämtning och enskildhet
- Naturmaterial så som stenar och trädstammar för fantasilekar
- Bord och bänkar som är regn och solskyddade
- Ett utekök - inbjuder till jämställd lek för både flickor och pojkar
- Stora sandlådor med solskydd

TILLGÄNGLIGHET

Samtidigt som terräng, natur och topografi behövs på förskolegården ska alla barn kunna använda och vara delaktiga i utemiljön och man behöver hitta en fungerande balans.

De krav på tomters tillgänglighet som förskolans utemiljö ska uppfylla beskrivs i plan- och bygglagstiftningen, BFS 2011:5 - ALM 2.

Forfatterhuset Kindergarten, Köpenhamn. COBE. Foto Rasmus Hjortshøj, Adam Mørk

REKOMMENDERAD FRIYTA ENLIGT BOVERKET

Utifrån beprövad praxis och aktuell forskning har flera kommuner tagit fram egna riktlinjer med mått för friyta. Sådana riktlinjer är inte bindande men kan vara ett stöd vid handläggning av detaljplaner, bygglov och tillsynsärenden.

Bedömningen av tillräckligt stor friyta bör ta hänsyn till både friytan per barn och till den totala storleken på friytan. Enligt Boverket är ett rimligt mått vid planering av friyta för förskola, 40 kvadratmeter friyta per barn.

Forskning visar att den totala storleken på friytan helst bör överstiga 3 000 kvadratmeter. På en gård som är mindre, oavsett antal barn, kan en barngrupp få svårt att utveckla lek och socialt samspel på ett sätt som tillgodoser deras behov (Mårtensson et al 2009). *Boverket, Gör plats för barn och unga.*

FÖRDJUPNING

- *Gör plats för barn och unga - en vägledning för planering, utformning och förvaltning av skolans och förskolans utemiljö - Rapport 2015:8, Boverket*
- *Skolgården. Förvaltning och utveckling av förskole- och skolgårdar, 2015, SKR*

FÖRSKOLEGÅRDEN 3.

Sticklinge Förskola, Lidingö. AIX Arkitekter. Foto Peder Lindbom

Kinderkrippe Nursery School, Tyskland. Kraus Schönberg Architekten. Foto Hagen Stier

ATT TÄNKA PÅ

- En medveten placering av byggnaden i relation till gården kan tillåta naturen att sträcka sig in genom entréer och fönstersättningar. Ljusinsläpp och utblick är viktiga dimensioner av ett rum.
- Viktigt att ha ett helårs- och heldygnsperspektiv i planeringen, där löpande skötsel och underhåll av byggnad och förskolegård beaktas för säkerhetsaspekter som förebyggande av ovälkomna tillhåll, vandalisism och inbrott med mera.
- Placering av kompletterande byggnader och avfallsutrymme behöver även ta hänsyn till brandskydd.
- Tänk på insynsskyddade tillhåll vid plantering, staket och yta mellan komplementbyggnader och huvudbyggnad för att undvika risk för exempelvis anlagd brand. Plantering av buskar utanför förskolegården för fri sikt framför staket.

PERSONALENS PERSPEKTIV

Tomten och förskolebyggnadens placering bör ge en sammanhållen förskolegård med direkt anslutning till gårdsentréerna för att underlätta för personalen att ha överblick. En avvägning behöver göras mellan spännande kryp-in för barnen mellan bland förråd och buskar och personalen möjlighet till överblick. En annan faktor som kan spela in är även säkerhet

SKUGGA

Skugga är ofta en bristvara på förskolegården, ta tillvara på träd och annan befintlig skugga. Anordna solskydd över särskilda utsatta platser såsom entréer, sandlådor och plats för barnen att äta utomhus.

Byggnadens orientering och hur mycket sol den får på sig har stor påverkan på inomhusklimatet. Ofta får förskolor problem med höga inomhustemperaturer. Utnyttja befintlig skugga på tomten från tex topografi eller träd för att skugga förskolebyggnaden. Orientera om möjligt byggnaden så att fasader med stora fönsterpartier inte är vända mot söder.

KOMPLETTERANDE BYGGNADER

I samband med disposition av förskolans tomt behövs även planeras för de kompletterande byggnader och funktioner som behövs. Det kan vara solskydd, förråd för förskolans barnvagnar och leksaker, skärmtak för barnvagnar och cyklar.

De kräver både utrymme samt rätt samband till andra funktioner och kan i en eventuell detaljplanprocess även behöva ges plats i själva detaljplanen. Byggnaderna kan fungera väl som buller- och insynsskydd, erbjuda både skugga och lä till gården samt skapa spännande rumsligheter. Förråd t.ex. kan även användas som väderskyddad utomhusateljé eller snickerhörna.

4. ANPASSA KONCEPTFÖRSKOLORNA

Förskolekoncepten inom ramavtalet är färdiga förskolebyggnader framtagna för passa så bra som möjligt för så många som möjligt. Dock finns möjligheter till anpassning av byggnaderna för att möta lokala behov och förutsättningarna.

ANPASSNING AV FÖRSKOLEKONCEPTEN

Förskolekoncepten är nyckelfärdiga förskolebyggnader, inklusive grund, till ett fast pris. Varje leverantör har tillsammans med sin arkitekt fått ta fram sin lösning på de krav som ställts i upphandlingens funktionsprogram. Gemensamt för dem är att de alla har stor variationsrikedom, flexibilitet och hög kvalitet.

Utöver detta val finns möjligheter att anpassa de upphandlade förskolekoncepten utifrån beställarens behov genom ett antal tillval.

Här tas upp de val som kan vara viktiga att känna till redan i planerings- och inplaceringsprocessen samt ger hänvisningar var ytterligare information finns att hämta.

VILKA VAL KAN MAN GÖRA?

Vissa val ingår i förskolebyggnadernas fasta pris och är valbara för alla förskolekoncept. Det finns andra val som också finns för alla men som har ett pristillägg. Utöver detta finns vissa tillval som är tillgängliga endast för vissa förskolekoncept.

För komplett information om vilka val som finns för vilka förskolekoncept och vad kostnaden är se:

<https://www.skllkommentus.se/upphandling-och-ramavtal/vara-ramavtal-och-upphandlingar/ramavtal-och-avtalskategorier/bygg-och-fastighet/forskolebyggnader/> och fliken Stöddokument.

STÖRRE ÄNDRINGAR

Önskas större förändringar än vad konceptförskolorna medger så görs en förnyad konkurrensutsättning. En förnyad konkurrensutsättning är en sorts miniupphandling där antagna ramavtalsleverantörer får inkomma med nya anbud för den önskade lösningen.

För mer information se <https://www.skllkommentus.se/globalassets/inkopscentral/ramavtal/filer-och-block/forskolebyggnader/avropsvagledning-forskolebyggnader-2018.pdf>

Fast inredning som ingår (våtbänk) och som kan väljas till (förvaringsvägg) i Skanskas konceptförskolor inom ramavtalet. Arkitekt Sweco Architects.

I DET FASTA PRISET INGÅR BL.A.:

- Standardgrund (grund ovan packad markbädd),
- Anslutning till fettavskiljare (själva fettavskiljaren ingår ej),
- Kanalisation för IT och larminstallationer
- Ljudabsorbenter
- Fast inredning i hygienrum och toaletter

I DET FASTA PRISET INGÅR INTE EXEMPELVIS:

- Avfallsbyggnad/soprum
- Andra komplementbyggnader
- Förberedande markarbeten
- Gård och lekutrustning
- Lös inredning
- Larm
- Passagesystem
- IT-kablage och uttag

ANPASSNING UTVÄNDIGT 4.1

De anpassningar och tillval som kan göras utvändigt handlar framför allt om att anpassa förskolan till tomten och de lokala förutsättningarna

SOLAVSKÄRMNING

Beroende på placering och orientering kommer förskolebyggnaden behöva solavskärmning. Vissa har det naturligt genom sin utformning, tex utkragande tak, loftgångar. För andra fasader finns möjlighet att välja till fast utvändigt solavskärmning till ett fast pris.

BYGGNADENS HÖJD OCH TAK

För vissa av konceptförskolorna kan alternativa takutformningar, lutningar och material väljas och byggnaden kan på så sätt få olika uttryck och höjd, något som i vissa fall krävs i detaljplan.

FASAD

Alla förskolekoncepten inom ramavtalet har minst två olika fasadmaterier att välja mellan. I standardutförande har de träfasad men samtliga kan även fås med fibercementskivor. För vissa förskolekoncept finns ytterligare fasadmaterier att välja.

FÖNSTERSÄTTNING

Fönsterplaceringar kan varieras i olika mån i de olika konceptförskolorna vilken är ett sätt att anpassa till byggnadens placering och orientering, tex värmelaster, dagsljus, inblick och utsikt.

GÅRD

Det finns möjlighet att av leverantören av förskolebyggnaden även beställa exempelvis komplementbyggnader, gård, lekutrustning, trädäck, skärmtak.

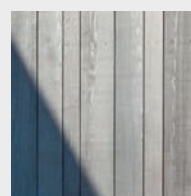

Val av olika takutformningar. Friendly Buildings konceptförskola inom ramavtalet. Arkitekt Street Monkey Architects.

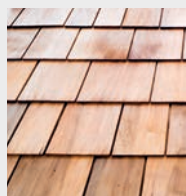
Materialpalett alternativa fasadbeklädnader

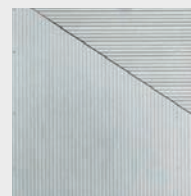
Lockpanel

Slät träpanel

Träspån

Fibercement

Valbara fasadmaterier från JSBs konceptförskolor inom ramavtalet. Arkitekt Wingårdhs.

4.2 ANPASSNING INVÄNDIGT

De anpassningar och tillval som kan göras invändigt handlar framför allt om att anpassa förskolan till verksamheten och hur förskolan önskar användas

PLANLÖSNINGEN

Planlösningarna hos förskolekoncepten kan fintrimmas och justeras efter verksamhetens önskemål och behov. Kanske saknar man en dörr mellan två rum eller så vill man dela upp ett rum i två med hjälp av en vägg eller glasparti. Det kan också röra sig om skjutdörrar, vikkväggar, glaspartier, fönster och andra väggkompletteringar som inte ingår i det fasta priset (i den mån det går att installera)

INREDNING, MATERIAL OCH KULÖRER

Generellt gäller att fast inredning ingår men ej lös inredning. Det skiljer dock mellan olika förskolekoncept vilken fast inredning som ingår i grundutförande och pris.

Vissa koncept har tex förvaring eller kapprumsinredning platsbyggd som en del av inredningen och för andra koncept är de lös inredning och ingår ej. För samtliga koncept gäller dock att i hygienrum, toaletter samt storkök ingår fast inredning.

ENHETEN, STORA ELLER SMÅ BASER?

Samtliga förskolekoncept finns att beställa med två eller tre baser (avdelningar) per enhet (hemvist). Dock är planlösningarna så utformade att de med små (ibland inga) åtgärder eller ombyggnader i efterhand kan ändras mellan två och tre baser.

TOALETTER

Förskolekoncepten är så utformade att alla toaletter (undantaget RWC och toalettås) kan väljas att utformas som både vuxen och barn toalett, med normal eller liten wc-stol.

STORKÖK

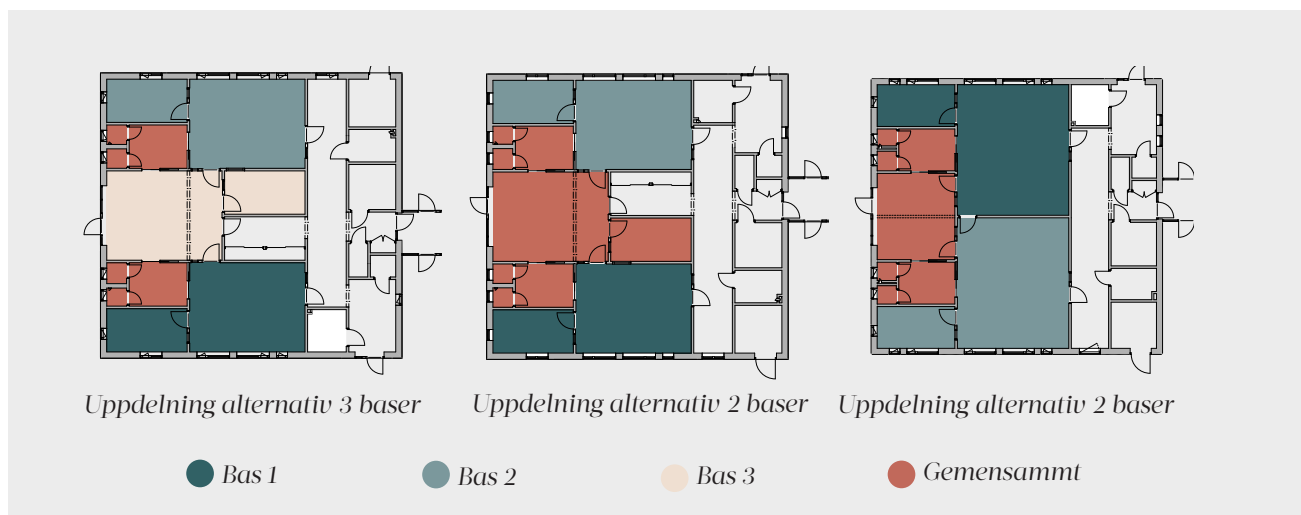
För storkök finns valet om man önskar mottagningskök eller tillagningskök undantaget koncept A som endast är planerat med mottagningskök.

ENTRÉER

Några koncept har möjlighet att ändra entréernas placering, vilket kan vara mycket värdefullt för skapa bra samband till tex Rörelsehindrad parkering.

TEKNIK / IT / ENERGI

Det är möjligt att utöver standard köpa till ändringar i den tekniska lösningen exempelvis avseende annan uppvärmningslösning om fjärrvärme saknas.

Alternativa planlösningar för baserna i Peabs konceptförskolor. Arkitekt Lijewall arkitekter.